

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

30 листопада 2021 року

Веде засідання Голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, доброго дня! Присутні 9 членів комітету. Я знаю, що ще колеги приєднаються. Відповідно засідання комітету, з вашого дозволу, відкрите.

Вам наданий проект порядку денного. Колеги, як і домовлялися, сьогодні було заплановано розглянути законопроект 6071 нашого колеги Володимира Кабаченка. Він буде на засіданні комітету, принаймні попереджав, що буде. Розглянути питання розкладу наших засідань на грудень і кілька законопроектів в порядку антикорупційної експертизи.

Колеги, чи будуть ще якісь додаткові пропозиції до порядку денного? Колеги? Мені здається, в Ярослава Юрчишина була пропозиція щодо реагування за підсумками нашого засідання по питанню компанії "Нібулон".

ЮРЧИШИН Я.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тоді пропозиція наступна. Колеги, пропозиція тоді наступна: порядок денний з урахуванням питання, озвученого паном Ярославом Юрчишином. Будуть ще додаткові пропозиції?

Колеги, тоді я прошу порядок денний затвердити за основу і одразу в цілому для економії часу.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги.

Колеги, оскільки наявний кворум в засіданні комітету без мене, я, з вашого дозволу, передаю ведення комітету Ярославу Юрчишину як першому заступнику, а я маю взяти участь у сесії GRECO, членом делегації якої я є, оскільки саме зараз розглядається звіт за результатами чергового раунду оцінювання виконання Україною рекомендацій GRECO. Тому, колеги...

(Шум у залі)

Я мушу, я член делегації. Кворум комітету наявний і без мене. Тоді, з вашого дозволу, Ярослав Юрчишин, як-то кажуть, на господарстві, і прошу його далі вести засідання комітету.

Дуже дякую.

Веде засідання перший заступник голови комітету ЮРЧИШИН Я.Р.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

У нас, слава богу, є кворум. Тоді давайте рухатися по порядку денному. Перше в нас питання - Володимир. Отже, перше в нас питання... А, ні, перепошую, перше – це розклад засідань комітету на грудень. Підкажіть мені, будь ласка.

Так, пропозиція наступна. У період проведення пленарних засідань Верховної Ради 14 грудня о 15:30, так, як ми, в принципі, завжди, в комітетський тиждень (це в нас випадає на 7 грудня) о 12-й в режимі онлайн. В принципі, ніяких більше засідань на грудень у нас не планується. 7 грудня і 14 грудня.

_____ . А 21-го не назначаємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 21-го не назначаємо.

Гаразд? Будуть інші пропозиції? Не будуть. Тоді пропоную одразу голосувати.

Хто – за? Дякую. Хто – проти? Утримались. Дякую. Перше питання пройшли.

Отже, друге питання. Рідкий птах в нашому комітеті, профільний законопроект, ініціатор - Володимир Кабаченко та ряд колег. Я тоді запропоную одразу Володимиру оперативно представити. Далі представлю пропозиції нашого секретаріату і будемо виходити на рішення.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякую, Ярославе, за слово.

Дуже коротенький законопроект, яким передбачається скасування частини шостої статті 45 закону, яка встановлює, що дія розділу VII Закону "Про запобігання корупції" не поширюється на іноземців (нерезидентів), які входять як незалежні члени до складу наглядової ради. Тобто, іншими словами, прийняття цього законопроекту в примусовому порядку змусить декларуватися іноземців (нерезидентів), які входять як незалежні члени до складу наглядової ради державного банку, державного підприємства, державної організації, що мають на меті одержання прибутку господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі. Тобто щоб іноземці (нерезиденти) в примусовому порядку декларувались, як і всі незалежні члени наглядових рад. Це все.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

В принципі, в нас є рішення секретаріату, але я би запропонував, у нас присутній представник Національного агентства з запобігання корупції пан Калмиков Дмитро. Можливо, ваша позиція, щоб ми могли одразу відреагувати, оскільки це ваша сфера відання.

КАЛМИКОВ Д.О. Дякую, пане Ярославе.

Дивіться, ми загалом розглядаємо інститут декларування, ну і, власне, так він і запроваджувався, як інструмент, який досягає двох базових цілей. Перша ціль – це забезпечити візуалізацію важливої інформації для широкої громадськості. Тобто у нас майже 1 мільйон осіб подають декларації, і базове призначення цього інструменту - надати громадськості можливість ознайомитись з фінансовою інформацією про відповідного суб'єкта декларування і зробити свою оцінку, за необхідності звернутися до правоохоронних чи інших органів і так далі. Це перша як би ціль –

візуалізація інформації про суб'єкт.

Друга ціль – це забезпечити фінансовий контроль. Фінансовий контроль полягає в чому. Він полягає у верифікації інформації, наданої суб'єктом декларування у відповідній декларації. Верифікація означає, що Національне агентство як орган, чи, наприклад, Національне антикорупційне бюро, бере інформацію, яка зазначена в декларації суб'єктом декларування, і порівнює її, співставляє її з інформацією з об'єктивних джерел. Йдеться про реєстри нерухомості та низка інших реєстрів. Йдеться про інформацію, отриману з низки інституцій, податкових інституцій, суб'єктів, яких суб'єкт декларування працює та отримує доходи, суб'єкти його контрагенти, з якими у нього укладені відповідні договори. Йдеться про низку інших інституцій, які володіють інформацією про відповідного суб'єкта декларування, його фінансовий стан.

Якщо ми скасуємо цей виняток і передбачимо необхідність іноземців (нерезидентів) декларуватися, ми досягнемо першої цілі: вони зазначать якусь інформацію в декларації, якість і об'єктивність якої ні Національне агентство, ні будь-який інший орган перевірити не зможе, тому що поза межами кримінального провадження отримати інформацію з іноземної юрисдикції, ще й про нерезидента, майже неможливо.

Я вам як керівник департаменту антикорупційної політики скажу, навіть щодо українців в іноземних резиденціях дуже важко отримувати інформацію, якщо це не в межах кримінального провадження. Тому, власне, запровадження такого декларування не дасть нічого, крім того, що ці особи будуть подавати декларації з якоюсь інформацією, якість і об'єктивність якої ніхто не зможе перевірити.

Тому, якщо мета цього інструменту не перевіряти цих осіб, а забезпечити прозорість інформації про їх фінансові статки, ми би пропонували користуватись якимись іншими інструментами. Наприклад можна в галузевому законодавстві передбачити вимогу публікувати звіт цих осіб, чи інформацію фінансову про цих осіб. Бо інститут декларування

призначений для зовсім інших цілей. Ми запроваджуємо інструмент, який заздалегідь не може бути ефективним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є питання як до Володимира, так і до пана Дмитра? Пане Анатолій.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, я тут вбачаю подвійні стандарти. Якщо працювати на держпідприємствах, які у нас є державними і фактично налогоутворюючими, то їм можна, невідомо хто, невідомо як і таке інше. А як декларувати, то ми не можемо дістатися. Можемо дістатися, і вам розкажу, яким чином.

Перше. Якщо він приїжджає сюди і займає якусь посаду в наглядовій раді, в тому ж державному підприємстві, і він фактично прирівняний до держслужбовця, то він на себе напише, що у нього є. Так от, коли він буде покидати цю посаду, він теж напише, що у нього є, щоб у нас не було так, наприклад, як з пані Яресько. Вона приїхала, наробила нам біди - і поїхала, стала мультимільйонером. Вона виводила гроші через наші банки, вона вивозила через наші кордони, так само, як Деканоїдзе із Екою Згуладзе, і так далі, і так далі. Просто по повітрю гроші не можна відправити, а вони обов'язково будуть фіксуватися. І наші добрі викривачі, за яких ми голосували, вони нам будуть повідомляти, що пан такий-то, такий-то, працюючи у Нафтогазі, крім того, ще брав і те, і те, і те. І це вже буде залежати від того, як ми будемо ефективно працювати і як будуть ефективно працювати ті ж самі викривачі. Але я вважаю, що це буде дисциплінувати тих самих іноземців і будуть вони підходити, не як приїхати і тут нас трішки пограбувати, а будуть відноситися до своєї роботи відповідально. Будуть розуміти, що якщо вони десь будуть порушувати наше чинне законодавство, а саме незрозуміло звідки будуть брати кошти, то вони за це будуть нести відповідальність. Чому? Тому що ми можемо потім в рамках кримінальної справи направити кудись, скажімо, у ту країну, в якій він живе, що він тут

отримав ось такі, ось такі кошти. І він там задекларував у себе чи не задекларував, податок посплачував чи не сплатив. Нам це розв'язує руки для того, щоб їх завести в правове поле - раз, щоб вони були більш відповідальні - два, і третє - дійсно будуть приїжджати порядні люди, тому що будуть знати, що вони повинні чесно працювати.

А тому я вважаю, якщо ми даємо, з одного боку, допуск їм до наших державних ресурсів, величезний, і впливати на правління, дивитися фінансові звіти і писати і так далі, і так далі, то, будь ласка, нехай вони теж будуть відповідальними і декларуються, а інакше нема чого йти сюди у державні структури, хай йдуть і працюють у приватному бізнесі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Анатолій Петрович.

Ми зараз домовилися про питання, а не про аргументи, але вже як було.

Тепер питання до Володимира... Володимира до представника НАЗК.
Дякую.

КАБАЧЕНКО В.В. Шановні колеги, пан Дмитро, у мене у розпорядженні лист від Голови СБУ пана Баканова від 7 березня 2020 року на Прем'єр-міністра України Дмитра Денисовича Шмигала.

Перший абзац. "Наявна у Служби безпеки України інформація свідчить про посилення загроз стійкому і безпечному функціонуванню об'єктів критичної інфраструктури залізничної галузі внаслідок неефективної діяльності наглядової ради приватного акціонерного товариства "Українська залізниця". І далі в цифрах дуже яскраве пояснення, а в чому саме була допущена неефективність.

На сьогодні склад наглядової ради дуже простий: він складається з представників держави, які декларуються; і він складається з іноземців (нерезидентів), які не декларуються.

Я вважаю за необхідне доопрацювати цей законопроект разом із вами після прийняття його за основу. Ми можемо включити абсолютно різні

норми, щонайменше включити обов'язковість декларування саме іноземців (нерезидентів) по українській частині. Тобто абсолютно все, що вони отримують в Україні, в обов'язковому порядку вони декларують.

Ми вже приймали дуже схожу ініціативу. І начебто державні підприємства, на яких працюють іноземці (нерезиденти), вони були вже зобов'язані декларувати статки іноземців (нерезидентів). Після цього проекту закону, після вже закону України (він набув чинності) пройшло більше року - жодної публічної інформації, жодного публічної відповіді на моє депутатське звернення щодо статків іноземців (нерезидентів) - членів наглядових рад вищезазначених підприємств.

Тому я вважаю, що якщо ми все ж таки йдемо до візуалізації, як ви сказали і до прозорості, в примусовому порядку ми маємо перш за все змусити як і представників держави, так і іноземців (нерезидентів), декларуватися по українській частині. У нас буде точка відліку, ми будемо розуміти, з якими статками вони зайшли до державного підприємства і з якими статками вони вийшли з державного підприємства, щонайменше по українській частині.

Я вважаю, що це абсолютно нормальна норма, вона нікого не дискредитує. Вона жодним чином не може вплинути на бажання або небажання іноземців (нерезидентів) працювати у тому чи іншому державному підприємстві. Абсолютно прозора, дуже проста норма, і навіть, дивіться, не ми ж вами будемо встановлювати порядок, а яким чином вони будуть декларуватися. Це вже спільна робота вас і спільна робота Кабінету Міністрів України, тобто ви вже будете визначати порядок. Наша задача як законодавця – це прописати законодавчу ідею, ініціативу, а ви вже надасте більш детальні інструкції, яким чином це треба зробити на практиці.

Дякую.

КАЛМИКОВ Д.О. По-перше, відповідаючи на питання щодо потенційної корумпованості чи якісь ризики, пов'язані з участю іноземців

(нерезидентів), я розумію, в чому полягають ці ризики. Я намагався сказати, що просто пропонуваний інструмент в цьому варіанті не може бути ефективним.

Що стосується запровадження можливості перевірки декларацій в так званій українській частині, цей аргумент слушний. В принципі, це, звичайно, можливо. Але воно не зовсім так у тому сенсі, що ви кажете: давайте ми зараз це ухвалимо, а потім на рівні Кабміну подумаємо, в який спосіб.

Проблема в тому, що чинний закон вже чітко визначає перелік інформації, яка має міститися в декларації, і з цього переліку і, власне, відповідного змісту статей 45, 46 випливає, що іноземець-нерезидент муситиме подавати всю цю інформацію, абсолютну більшість якої, на жаль, ще раз повторюю, ми не зможемо верифікувати.

А щодо конкретних корупційних правопорушень, то факт їх належності або неналежності до числа суб'єктів декларування жодним чином не може перешкоджати правоохоронним органам ідентифікувати, виявляти ці корупційні правопорушення і притягати відповідних осіб до кримінальної відповідальності. Інструмент декларування... не можна сказати, що він суттєво допоможе вам у цьому питанні. Він дозволяє візуалізувати відповідну інформацію, виявити факти незаконного збагачення або необґрунтованих активів, які ми як держава за допомогою правоохоронних органів свого часу не змогли виявити як відповідні правопорушення. Ну, тобто ефективна протидія можлива і зараз за допомогою відповідних правоохоронних органів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Я хочу до автора законопроекту запитати.

Воля, зрозуміла логіка, зрозуміла там рівність умов, в яких працюють іноземці і українці. Яку ми хочемо виконати тут мету? Чи ми хочемо побачити, скільки держава Україна і платники податків оплачують,

власне, послуги цих людей? Чи ми хочемо їх оцінювати з точки зору незаконного збагачення, з точки зору невідповідності рівня життя їхнім прибуткам й інших речей? В першому випадку я погоджуюся, що прозорість важлива і що ми можемо це оцінити, і, можливо, суспільство повинно про це знати, напевно суспільство повинно про це знати.

В другому випадку, якщо ми якраз антикорупційні речі переслідуюмо, то мені ця мета і досяжність її видається сумнівною з тієї точки зору, що людина, яка отримує там і не зобов'язана там декларувати гроші, і якщо вона сама сюди прилітає якимось бізнес-класом, то буде дуже дивно нам тут оцінювати, де вона там узяла гроші взагалі. І якісь розслідування мені тут не вбачаються можливими. Це з точки зору здорового глузду і як це взагалі буде відбуватися.

Я вже не кажу про логіку ту, що або ми маємо сказати, що нам важливі ці люди в спостережних радах, наглядових радах, з точки зору привнесення якихось західних стандартів, як це працює і тому подібне; або ми розуміємо, що якщо ми впроваджуємо це таке жорстке декларування, з тими вимогами, як і до українців, то цих людей тут просто не буде працювати. Тобто це інша мета, напевно, її треба досягати якимись трошки іншими засобами.

Тому, чи не розглядали ви як автор піти отим шляхом, щоб просто чітко показувати, скільки те чи інше державне підприємство витрачає на цих людей? Чи воно оплачує їм квитки, чи воно оплачує їм обіди, скільки воно їм платить премій і тому подібне? Можливо, це ефективніший шлях для того, щоб контролювати українські державні гроші, оскільки цих людей ми контролювати все одно не зможемо з точки зору корупційних якихось речей.

КАБАЧЕНКО В.В. Відповідаючи на запитання і повторюючи себе, ми вже з вами проголосували законодавчу ініціативу, і це вже став закон України, який змушує державні підприємства публічно публікувати абсолютно всі дані, і в тому числі щодо членів – іноземців (нерезидентів) незалежних рад. Станом на сьогодні я зробив абсолютно всі звернення.

Жодне з цих підприємств не публікує, ця інформація на сьогодні відсутня.

Повертаючись до свого листа, який є основною мотивацією, який був для мене основною мотивацією для того, щоб подати цей законопроект. З 2016 року по 2018 рік заробітний фонд товариства "Укрзалізниця" зріс з 22,3 мільярдів до 44 мільярдів гривень, в першу чергу це стосувалося керівників вищої та середньої ланок, а саме на першому місці наглядової ради.

І тому, ще раз, я у своїй промові жодного разу і навмисно не зазначив термін "корумпованість". В мене на сьогодні відсутні докази або якісь свідчення, що саме незалежні члени наглядових рад, вони є корумпованими. Цей законопроект, він переслідує зовсім іншу мету: зрівняти шанси абсолютно всіх членів наглядових рад, як представників держави Україна, так і незалежних членів наглядових рад українських підприємств. Іншого інструменту, яким чином змусити їх декларувати свої статки по українській частині, на сьогодні нема. Неможливо змусити державні підприємства у примусовому порядку в публічному вигляді публікувати саме ці дані. І ми вже з вами пересвідчилися: після того, як ми проголосували законопроект, жодного зворотного зв'язку від державних підприємств ми не отримали.

Повертаючись до тези пана Дмитра, у нас є перше читання, у нас є друге читання, цей законопроект, він є рамковим, він всього-на-всього скасовує, не скасовує, а вносить корективи у статтю 45 Закону України "Про запобігання корупції", це рамковий законопроект. Яким чином ми якісно зможемо його наповнити, це вже залежить від нашого з вами досвіду. Я зараз звертаюся саме до членів Комітету з питань антикорупційної політики і до нашої злагодженої співпраці із НАЗК для того, щоб цей законопроект став законом і вже якісно вирішував саме поставлену мету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Андрію.

ОДАРЧЕНКО А.М. У мене запитання для представника НАЗК. Скажіть, будь ласка, а якщо ми, наприклад, бачимо в реєстрі іншої держави, що у члена наглядової ради є майно, наприклад, і наступного року якісь зміни, ми можемо брати запитувати, звідки він взяв, за які кошти він придбав інше житло, чи якесь помешкання, це буде підстава юридична для нас?

КАЛМИКОВ Д.О. Ми зараз кажемо про суб'єктів декларування, які зараз мають якесь майно за межами юрисдикції України?

ОДАРЧЕНКО А.М. Якщо він буде суб'єктом, стане, декларування і ми зараз проголосуємо, наприклад, і ми бачимо в реєстрі, припустимо, у нас відкритий реєстр і там може бути відкритий, правильно? Ми бачимо, що у ньому зміни є, правильно? Тобто ми можемо брати, юридичну силу це має чи ні?

КАЛМИКОВ Д.О. Отримання інформації з відкритих реєстрів має юридичну силу, але вони обмежені, ці реєстри, абсолютна більшість з них закриті. Мається на увазі, що всю категорію інформації ми не отримуємо з цих відкритих реєстрів. Абсолютна більшість інформації отримується від інших суб'єктів декларування: податкових служб і від інших тримателів інформації. Реєстри, є частина відкритих, вони переважно більшість платні, але є такі.

ОДАРЧЕНКО А.М. Скажіть, будь ласка, якщо відкритий реєстр тої чи іншої особи, ви маєте право брати за основу цю інформацію, от вона відкрита, в іншої держави? Ви можете запитувати, де і як це було?

КАЛМИКОВ Д.О. Так. Тобто епізодична верифікація може бути.

ОДАРЧЕНКО А.М. Тобто просто, от ви побачили в реєстрі - ви можете

запитувати, чи ви повинні написати запит, що дайте інформацію більш конкретну?

КАЛМИКОВ Д.О. Для нашої конкретно перевірки нам достатньо інформації з цього реєстру. Потім, після передачі відповідних матеріалів в НАБУ, на предмет цієї ж інформації вже в межах кримінального провадження отримують правову допомогу і вона набирає доказового значення.

ОДАРЧЕНКО А.М. А, якщо не буде доказового значення, значить, це все...

КАЛМИКОВ Д.О. В межах кримінального провадження такі скрини, наскільки мені відомо, і така інформація поки ...

ОДАРЧЕНКО А.М. А якщо це стосується окупованих територій, це вже я так доповнив, є інформація у відкритому реєстрі, це є підставою для того, щоб стверджувати, що там є якісь вчинки або якісь дії юридичні? Ви ж не можете взяти інформацію, припустимо, з окупованих територій офіційну? Оце таке питання.

КАЛМИКОВ Д.О. Чесно кажучи, я не компетентний в контексті, як береться інформація з окупованих територій. Якщо ми кажемо про іноземні юрисдикції, то вона береться і використовується для мети - фінансового контролю. Але під час досудового розслідування вона ще раз верифікується через інструмент отримання міжнародної правової допомоги. В іншому разі в суді, найбільш ймовірно, вона може бути не сприйнята як доказ.

ОДАРЧЕНКО А.М. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимире, я тоді попрошу, щоб ми вже підходили до якоїсь пропозиції формування рішень. Хто ще хоче? Володимир, пан Анатолій. Добре. Антоніна. Я тільки прошу тоді оперативно, добре?

КАБАЧЕНКО В.В. Ще два абзаци з листа Голови СБУ Баканова на Прем'єр-міністра Дениса Шмигала. Зокрема, члени наглядової ради Укрзалізниці за період 2018-2019 років отримали грошових виплат та премій на загальну суму близько 50 мільйонів гривень за начебто покращення фінансово-економічних показників діяльності товариства.

Далі. Таким чином, сформована наглядова рада та встановлений нею протягом 2018-2019 років порядок контролю за діяльністю правління товариства не сприяли покращенню фінансово-економічного стану Акціонерного товариства "Укрзаліниця", а лише загострили існуючі проблеми функціонування товариства.

Так от, питання. Якщо ми з вами боїмося, що введення цієї норми, воно не дозволить іноземцям-нерезидентам працювати в українських підприємствах, і враховуючи зацитовані мною абзаци, а чи ми вважаємо, що якість сформованих наглядових рад, які призвели вже до збитків абсолютно всіх державних підприємств, де вони знаходяться на сьогодні, у нас існує потреба в цих людях?

Тобто, ще раз, наше право, моє власне бажання і бажання дуже багатьох громадян України - це в прозорому порядку розуміти, скільки саме незалежні члени – іноземці (нерезиденти) отримують від українських підприємств грошових надходжень у вигляді сплати заробітної плати, премій і ще дуже багато чого, що вони отримують від держави Україна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КАЛМИКОВ Д.О. Шановні колеги, якщо ви не проти, я кілька слів. Я, в принципі, не висловлювався проти того, щоб запровадити можливість

аналізу і контролю української частини дохідності іноземців (нерезидентів), які є незалежними членами відповідних наглядових рад. Я кажу про те, що існуючі інструменти і намагання впнути іноземців (нерезидентів) в існуючі механізми є непрацюючим механізмом. Є варіанти, наприклад, якщо ми реально хочемо контролювати і розуміти їх дохідну і видаткову частини в межах української юрисдикції, це має бути або специфічний вид декларації тоді якийсь про доходи, отримані, наприклад, і видатки, після, наприклад, призначення на відповідну посаду, і відповідний тоді має бути механізм контролю, або це якийсь розгорнутий звіт фінансовий таких осіб. Тобто в межах запроваджених інструментів це виглядає абсолютно нереалістично, але в межах потенційних, то це може бути. Але про це треба думати як специфічний інструмент, не як загальний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Анатолій.

БУРМІЧ А.П. Я буду намагатися коротко. Я не буду оцінювати ефективність і потрібні вони там чи ні, це, я розумію, політичне рішення. Я не бачу ніяких проблем в тому плані, якщо приїхала людина з-за кордону і йому сказали: ну, добре. Ота ж декларація, він заповнює, вкаже він, які в нього будинки там, чи не вкаже, чи скільки їх там, їх ніхто не буде перевіряти. Але з сьогоднішнього дня пішов відлік, і ми будемо розуміти, що якщо людина тут отримує ось таку зарплату, і інші, на відрядження і все таке інше, якщо він тут в Україні придбав будинок, який зовсім не стикується з цією заплатаю і таке інше, то ми зможемо запитати: де ти взяв? Так, він може показати, що "я за кордоном щось продав і ось легально заві в країну гроші". То це ж також легально, тому що, якщо він не зможе пояснити, то він порушив наше законодавство про контрабанду, розумієте, незаконно завіз гроші. Тому ми зможемо їх ефективніше контролювати, щоб вони на нашій території працювали в рамках чинного законодавства. А не так, як той

музикант, який тут працював, получав зарплату, а, виявилось, у нього грошей у Польщі в три рази більше, що навіть самі поляки порушили проти нього кримінальну справу. Ви розумієте?

Тому ми створюємо механізм, і він дуже простий, я не бачу в цьому нічого, абсолютно ніяких проблем, ніхто не збирається перевіряти, що в нього за кордоном. Ми будемо перевіряти, що у нього тут, він придбав з моменту зайняття посади, фактично державної посади, і що він придбав, і що він відправив за кордон. А не так, як пані Яресько відправила більше 30 мільйонів доларів, а пані Ека Згуладзе - 20 мільйонів доларів, ви розумієте? Де вони взяли?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолію Петровичу, ми вже по колу ходимо, просто ви вже згадували.

Прошу, Антоніна.

БУРМІЧ А.П. Закінчую. Тому я нічого в цьому не вбачаю, ми просто получимо відповідальних і більш компетентних, професійних людей. Дякую.

СЛАВИЦЬКА А.К. Колеги, я спробую дуже коротко. Я в цілому підтримую концепцію законопроекту, який ініціював наш колега Володимир Кабаченко. Я взагалі вважаю, що це доволі дискримінаційний підхід, коли громадяни України мають декларуватися, а іноземні громадяни – ні. Якщо вони тут працюють, якщо ми говоримо про те, що декларування дуже обтяжливе, і з причин того, що потрібно декларуватися, якісь там іноземні, так звані незалежні, члени відмовляться від участі і роботи в наглядовій раді, ну, давайте робити тоді для всіх, і в тому числі для українців, якісь збалансовані механізми декларування.

Стосовно того, що було сказано - фінансовий контроль. Я вважаю, що тут наша перша мета – це візуалізація, якщо говорити так, як казав пан

Дмитро. Я на своїй пам'яті не пам'ятаю за всі роки роботи НАЗК, щоб взагалі перевірялись члени наглядових рад - українці. Тому казати, що цей фінансовий контроль він існує, він ефемерний навіть для українців, може, я помиляюся.

Можливо, треба запровадити якісь особливості здійснення перевірки, якщо ми говоримо про те, що ці люди мають декларуватися. Мені б, наприклад, хотілось би подивитися, з чим прийшла ця людина. Якщо вона такий професіонал, що ми за один робочий день в Укрзалізниці платимо їй в місяць 10 тисяч доларів, то, мабуть, ця людина вже має якісь досягнення, які, скажімо так, і матеріального характеру. Давайте подивимося, з чим вона прийшла. Можливо, я згодна, що ми не зможемо це перевірити не в рамках кримінального провадження. Давайте випишемо статтю: особливості здійснення перевірки. Так, наприклад, як кандидат на посаду. В нас також реєстри є декларацій кандидатів на посаду, які не перевіряються, ось і все.

Тому я буду підтримувати 116-у, щоб ми це доопрацювали, можливо, в рамках якоїсь робочої групи.

КАЛМИКОВ Д.О. Якщо можна, один коротенький коментар. Тут справа в тому, що в законопроекті ж пропонується не тільки виключити виняток, а включити її в перелік службових осіб, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, а відтак це означає обов'язкову повну перевірку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми, в принципі, домовилися завершити обговорення. Я мушу зазначити, що в нас є по даному законопроекту негативний висновок НАЗК, оскільки доводять, що: а) це не відповідає рекомендаціям Венеційської комісії (пам'ятаєте, в нас вже була дискусія з цього приводу); друге, що справді це не дасть того бажаного результату.

Аналогічний висновок в нас є від Міністерства юстиції. І, в принципі, аналогічні зауваження містить Головне науково-експертне управління, на яке

ми дуже любимо посилатися, особливо критикуючи, власне, розширення якихось повноважень. Тому в даному випадку я це мав зазначити.

Із обговорення виглядає, що в нас зараз є два можливих варіанти розвитку. Перше – це якщо йти за рекомендаціями офіційних структур і підготованим комітетом рішенням повернути автору на доопрацювання, щоб спільно з НАЗК знайшли механізм, як контролювати, але без, можливо, тих непотрібних кроків, зокрема визнання фактично публічними особами в розумінні українського законодавства. Інший варіант прозвучав від ініціатора, пана Володимира: доопрацювання по 116 статті. Нагадую, 116 стаття, в принципі, дає можливість заходити глибше, міняти не лише текст, фактично знаходити альтернативний варіант.

Я пропоную ставити в такій послідовності зараз, власне, те, що напрацьовано секретаріатом: повернення ініціатору; і друге – це, власне, по 116 статті.

І прошу просто колег визначатися. Гаразд?

Отже, перше рішення. Хто за те, щоби направити на доопрацювання? Прочу голосувати.

_____ . Три.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас альтернативні рішення. Проти, утримався ставити не буду. Зараз одразу ставиться, хто за 116 статтю. Гаразд?

_____ . А можна запитання автору? Тому що все ж таки він як головний ініціатор, у тому числі у нас на комітеті. Що ви думаєте з приводу пропозиції застосувати 116 статтю Регламенту, перш ніж ми як колеги підтримаємо або...? *(Шум у залі)*

Тоді я перепрошую. Давайте тоді підтримаємо колегу по комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги.

Тоді ставлю альтернативну пропозицію: прийняти за основу з зазначеними всіма фактично зауваженнями, які прозвучали, і рекомендувати доопрацювати по 116 статті. Ми побачили готовність НАЗК доопрацьовувати, Володимира з НАЗК доопрацьовувати. Я думаю, що це теж достатньо конструктивне рішення. Дякую.

Хто за таке рішення, прошу голосувати. Дякую.

Ну, тут вже, оскільки у нас фактично рішення є, фіксуємо, хто проти, утримався. Дякую.

_____. 4 – утрималися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, колеги, сьогодні є пропозиція працювати до п'ятої. Так, щоб ми десь без десяти п'ять почали "Різне". У нас в "Різному" щонайменше два борги – це, власне, по господарських питаннях і по Укртрансбезпеці, у нас є два рішення. Прохання відповідно цей час виділити. Дякую.

Тоді рухаємося далі. Отже, ми маємо за основу і доопрацювання по 116 статті.

Далі у нас на розгляд виноситься експертиза. Перший законопроект - 4622. *(Шум у залі)* Колеги, я тоді прошу хоча би розглянути те в "Різному", що ми маємо борги по нашому, про те, що ми заслуховували, по трансбезпеці. Я цілком розумію, що відповідальність в більшості, є більшість. Давайте тоді зараз перенесемо "Різне", закриємо наші борги. А далі, хто залишиться на експертизу, буде кворум - будемо працювати, не буде – не будемо.

Отже, перше питання по зверненню Юнік по, власне, ситуації навколо суперечки Нібулона і Укрлендфармінг. Я надіслав, пропозиція дуже проста, наших повноважень тут немає, пропонуємо звернутися, не ми звертаємося, а пропонуємо звернутися до профільних комітетів. Якщо зауважень немає,

давайте тоді просто проголосуємо.

Хто – за? Прошу голосувати. Дякую. Хто – проти? Утримався? Маємо.

Перепрошую, друзі, оголошую: Олексій погодився бути секретарем. Прошу зафіксувати це.

І рішення на основі результатів обговорення питання впровадження Міністерством інфраструктури України антикорупційної програми та ймовірних корупційних ризиків в діяльності Державної служби з безпеки транспорту. Що ми, власне, вирішуємо: звернутись до Міністерства інфраструктури по тих питаннях, які були оголошені; звернутися до Державної податкової служби про вирішення питання щодо обміну з Міністерством інфраструктури інформацією про юридичних осіб-перевізників (пам'ятаєте, був запит від Держслужби), і запровадити практику періодичного заслуховування Міністерства інфраструктури з питань реалізації антикорупційної програми.

Колеги, чи будуть доповнення, зауваження?

_____. Можна? Ми на минулому комітеті домовлялися про наступну зустріч через 3 місяці для контролю виконання антикорупційної стратегії. Будемо ми таке вносити в рішення або це на розгляд комітету?

_____. Там пункт є четвертий про періодичність...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...періодичного звітування. І ще є додано ширший перелік органів, крім Міністерства фінансів України. Тобто це ті всі питання, які ми проговорювали, які ми домовилися. Ми можемо голосувати?

_____. Шановні колеги, я думаю, що це рішення, доповнення прийшло від Мінінфраструктури буквально перед засіданням комітету. Можливо, ми роздали, наступне засідання можна спокійно буде

проголосувати, і воно...

_____. Давайте почекаємо.

_____. Да. Прочитати, ознайомитись, можливо, ще якісь будуть доповнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, до речі, колеги, виглядає логічно. Ми, в принципі, оновлений формат у нас в електронному кабінеті, і те, що паперовий зараз відрізняється, щоб, в принципі, була можливість справді прочитати, проаналізувати, є логічно перенести на наступне засідання. Гаразд? Тоді це беремо до уваги. Голосувати, в принципі, за це не потрібно. Відповідно беремо зобов'язання на наступному засіданні це питання розглянути.

Добре, колеги, чи є в нас потенціал для того, щоб попрацювати по антикорупційній експертизі?

_____. А є в нас законопроекти, які будуть на цьому тижні і не мають антикорупційної експертизи ще?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, секундочку, спробуємо це з'ясувати.

_____. ...у вас стоять в порядку денному по черговості, це ті, які є в порядку денному пленарних засідань. Сьогодні не розглянули жодного, тому відкритий шлях. Це що відповідає наш порядок денний тим, які будуть на цьому тижні розглядатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги, давайте працюємо до того моменту, поки в нас не вичерпається кворум. Зрештою, нарікати на колег наших, які не мають можливості займатись профільною роботою, як це показує, це

непрактично.

Добре. Законопроект 4622, поданий Кабінетом Міністрів, про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Міністерства внутрішніх справ України і Національної поліції.

Загалом висновок комітету - те, що відповідає антикорупційній, власне, політиці. Єдине, на що пропонується звернути увагу. Зміни до статті 1 Закону України "Про звернення громадян", якою запропоновано слова "працівники органів внутрішніх справ і державної безпеки" замінити словами "співробітники Служби безпеки (кома), поліцейські", не є рівнозначними, так як втрачається право співробітників органів внутрішніх справ подавати звернення, які не стосуються їх службової діяльності. Адже в систему внутрішніх органів, окрім Нацполіції, входять ще Державна міграційна служба, Національна гвардія, Державна прикордонна служба.

Тому доцільно у частині другій статті 1 Закону України "Про звернення громадян" слова "працівники органів внутрішніх справ" залишити без змін. Це зміна, яка цілком логічно лягає між першим і другим читанням, тому можемо прийняти, власне, рішення таке, що відповідає антикорупційному законодавству, але з зауваженнями. Чи будуть заперечення? Тоді прошу голосувати.

Хто за такий висновок? Дякую. Хто – проти? Утримався? Немає.

Законопроект 6046: про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо запобігання використанню маніпулятивних технологій з метою введення виборців в оману.

Наскільки, я так розумію, у нас немає ніяких зауважень і корупційних ризиків, тобто це боротьба фактично з дублерами, колеги, є пропозиція визнати таким, що не містить корупційні ризики.

Хто – за, прошу голосувати. Дякую. Хто – проти? Утримався? Немає.

Рухаємося далі. Законопроект про амністію з нагоди 30-ї річниці незалежності України (реєстраційний номер 5249-1). Ми розглядали аналогічний, тобто цей є альтернативним, фактично для, власне, 5949. Ми

там виявили корупційний фактор, і він актуальний і для цього законопроекту, стосується статті 5, яка визначає умови звільнення від відбування покарання осіб, засуджених за злочини, вчинені з необережності. Умови звільнення, визначені в цій нормі, створюють юридичну колізію з положенням частини третьої статті 81 та частини четвертої статті 86 Кримінального кодексу України, яким встановлюється обмеження застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання та амністії.

Оскільки ми попередній законопроект визнали корупційним, в принципі, за цією самою нормою цілком логічно визнати цей так само таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Ну і, в принципі, за логікою, тобто ці два законопроекти будуть йти одним пакетом. І, наскільки я розумію, буде ще... Ну, тобто нам є всі підстави визнати його таким, що не відповідає.

Чи будуть інші пропозиції? Ні. Тоді прошу голосувати. Хто – за? Дякую. Хто – проти?

Рухаємося далі. Отже, законопроект номер 5846. І там ціла низка, так?

_____. Шановні колеги, ці законопроекти треба розглядати в комплексі. Є основний законопроект - авторства Бужанського. Він пропонується як такий, що містить корупційні ризики. Інші законопроекти - в яких немає корупційних ризиків.

Тому на ваш розсуд, які можна рекомендувати, що відповідає вимогам корупційного законодавства, а є такі, які ми пропонуємо. І ті, які не відповідають, також у вас є проекти рішення.

В зал будуть виноситися всі законопроекти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А основний ми вже, здається, розглядали, так?

_____. Ні-ні, основний ми не розглядали. Він у нас є серед корупційних. Він, на жаль...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він просто в четвертому питанні серед корупційних, так?

_____. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз ми знайдемо.

Отже, зараз йде цілий комплекс законопроектів про внесення змін до деяких законів України щодо посилення кадрової спроможності органів виконавчої влади. В основному виявлено корупційні фактори, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень. Так, законопроектом пропонується доповнити статтю 9 Закону України про ЦОВВ, статтю 14 Закону України про комітети Верховної Ради положеннями, якими визначити, що перший заступник та заступник міністра призначаються на посаду та звільняються з посади з погодженням з комітетом Верховної Ради України, до предмета відання якого відноситься питання діяльності відповідного міністерства.

Власне, це є порушення Конституції, розмежування прав, бо до Верховної Ради не належить вирішення питань щодо призначення на посади, звільнення з посади перших заступників, заступників міністра.

Тут є ще ряд роз'яснень. Вже по цьому приймав рішення Конституційний Суд. Це я, з вашого дозволу, не буду зачитувати.

У нас є два альтернативних законопроекти: 46-1 і 46-2, 46-3. Вони не містять цього компоненту.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді давайте будемо по черзі розглядати, щоб ми по черзі тоді могли вносити.

Отже, давайте по першому законопроекту визначатися. Оскільки тут

пряме порушення Конституції, ми завжди це визначали як корупційний ризик. Пропозиція: визнати таким, що містить корупцію. Чи є заперечення?

Прошу голосувати. Хто – за? Дякую. Хто – проти? Утримався? Добре.

Альтернативний авторства пані Совгирі та колективу авторів.

Пані Ірина, у вас є...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми можемо це зазначити як зауваження, можемо зазначити це як зауваження у формулюванні Головного експертного управління. Так?

Тоді давайте так, що, в принципі, відповідає антикорупційному законодавству, але із зауваженням. І беремо з Головного експертного управління це зауваження. Гаразд?

СОРОЧИК Ю.Ю. Погоджуємося з висновком.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, погоджуємося з висновком.

Хто за таке рішення, прошу голосувати. Дякую. Проти? Утримались? Рухаємося далі.

5846-2. Тут у нас, в принципі, немає корупційних ризиків. Чи є тут зауваження, які варто вказати?

Добре. Тоді, в принципі, зауважень немає. Пропоную без зауважень.

Хто за такий проект рішення, прошу голосувати. Хто – за? Дякую. Утримались?

_____. Вони викладені у тому висновку, немає додаткових...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, немає додаткових.

_____ . Залишаємо ті, що є? Да? Все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

У нас ще поки що є кворум. Але давайте ми тоді, щоб ці всі три, які були, бо альтернативні будемо мати змогу вносити. І тоді на газовому законопроекті зупинимося.

Добре. І альтернативний номер три. Так само з викладеними всіма пропозиціями, але без корупційних ризиків. Так? Тобто ми і в другому, і в третьому відображаємо ті самі зауваження. Гаразд.

Колеги, хто – за, прошу голосувати. Дякую. Хто – проти? Утримався? Дякую, колеги.

Оскільки були попередження, що потрібно завершувати, я думаю, що ми вже в новий закон не будемо тоді заходити, на цьому і зупинимося. Так?

Дякую, колеги, за оперативну роботу. І всім, хто дожив до кінця.